

ΑΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία:

«Εξωτερικός Έλεγχος στις επιχειρήσεις»

Σπουδάστρια: Ξυπολίτου Αργυρώ

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Πειραιάς 2013

TEI PIRAEUS
SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMY
DEPARTMENT of ACCOUNTING

Graduation Thesis:

«External Auditing in enterprises»

Student : Xypolitou Argyro

Supervisor : Impriksi Eleni

Piraeus 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία μελετάει τον εξωτερικό έλεγχο που εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς. Στην Ελλάδα, ο εξωτερικός έλεγχος εφαρμόζεται από τους ορκωτούς λογιστές και έχει μεγάλη χρησιμότητα. Τα οφέλη που προκύπτουν από τον εξωτερικό έλεγχο είναι η εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων του εποπτευόμενου οργανισμού, η βελτίωση του εσωτερικού του ελέγχου, η αποτελεσματικότερη οργάνωση και η αύξηση του κύρους του οργανισμού.

Οι μέθοδοι που εφαρμόζει ο ελεγκτής για να συλλέξει στοιχεία, προκειμένου να εξάγει ασφαλή και έγκυρα πορίσματα, είναι η εξέταση, η επιθεώρηση, η επιβεβαίωση, η παρατήρηση, η έρευνα, η σύγκριση και η συμφωνία των στοιχείων.

Λέξεις κλειδιά: ελεγκτική, εξωτερικός έλεγχος, ορκωτός λογιστής, οικονομικές καταστάσεις, έκθεση ελέγχου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε από την φοιτήτρια Ξυπολίτου Αργυρώ του τμήματος Λογιστικής του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας του τμήματος Ιμπριζή Ελένη.

Στην κυρία Ιμπριζή οφείλω τις θερμές μου ευχαριστίες για την καθοδήγηση και την υποστήριξη της καθ' όλη την διάρκεια διεκπεραίωσης της παρούσας πτυχιακής.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την ανυπολόγιστη ηθική υποστήριξη, την συμπαράσταση και την κατανόηση που έδειξαν όλον αυτόν τον καιρό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	4
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	9
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.....	9
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	9
1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ	10
1.3 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ & ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ.....	10
1.4 ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ	11
1.5 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ	12
1.6 ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	15
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	15
2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	15
2.2 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	15
2.3 ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	16
2.4 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	17
2.5 ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	20
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	20
3.1 Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	20
3.2 ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.....	20
3.3 ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ.....	21
3.4 ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	22
3.5 ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	26

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	26
4.1 ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ	26
4.2 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	27
4.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ	29
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	31
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	32
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	32
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	33
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	35

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ελεγκτική είναι η επιστήμη, η οποία ασχολείται με τις αρχές και τις μεθόδους άσκησης ελέγχου στη διαχείριση της ξένης περιουσίας, η οποία βρίσκεται υπό λογιστική εποπτεία. Αντικείμενο της ελεγκτικής αποτελούν συνήθως οι διάφορες οικονομικές καταστάσεις των οργανισμών των οποίων η κατάρτιση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις λογιστικές αρχές. Υποκείμενο της ελεγκτικής είναι ο ελεγκτής, ο οποίος μπορεί να είναι εσωτερικός ή εξωτερικός (ανεξάρτητος από τον οργανισμό).

Οι έλεγχοι διακρίνονται με βάση ορισμένα κριτήρια, όπως η έκτασή τους, ο ειδικότερος σκοπός τους, η διάρκειά τους, ο ελεγκτής που πραγματοποιεί τον έλεγχο, με βάση πού δίνει έμφαση ο πραγματοποιούμενος έλεγχος. Η τρέχουσα εργασία μελετάει τον εξωτερικό έλεγχο ο οποίος εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς. Στην Ελλάδα, ο εξωτερικός έλεγχος εφαρμόζεται από τους ορκωτούς λογιστές και προσφέρει σημαντικά οφέλη τόσο στους εποπτευόμενους οργανισμούς όσο και στο ευρύτερο κοινό.

Η εργασία αυτή αποτελείται από 4 κεφάλαια. Στο 1^ο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ελεγκτική επιστήμη, μέσα από την ιστορική αναδρομή σε αυτή, δίνεται ο ορισμός της, παρουσιάζονται τα υποκείμενα και τα αντικείμενα της ελεγκτικής, οι βασικοί της στόχοι, οι διακρίσεις της καθώς και τα διάφορα είδη ελέγχων.

Στο 2^ο κεφάλαιο μελετάται ο εξωτερικός έλεγχος, η χρησιμότητά του, οι μέθοδοι και οι τεχνικές ελέγχου, καθώς και τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση του. Στο 3^ο κεφάλαιο αναλύεται το ελεγκτικό επάγγελμα, παρουσιάζεται το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών, και μελετώνται οι διάφοροι μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι ορκωτοί λογιστές, προκειμένου να συγκεντρώσουν αποδεικτικά στοιχεία και η έκθεση ελέγχου που συγγράφουν στο τέλος του ελέγχου τους.

Στο 4^ο κεφάλαιο γίνεται μνεία στην οικονομική κρίση που πλήττει την ελληνική οικονομία, μελετώντας τις επιπτώσεις της και προτείνοντας ορισμένα μέτρα για έξοδο

από αυτήν. Ακολουθεί ο επίλογος, η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για τη συγγραφή της παρούσης πτυχιακής και το παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η εισαγωγή του χρήματος ως μέσου πραγματοποίησης των διάφορων οικονομικών συναλλαγών, οδήγησε στην ανάγκη ελέγχου της ορθής χρήσης των δημόσιων οικονομικών¹.

Στην Ελλάδα, ο Νόμος 5076/1931 που προέβλεπε τη δημιουργία Σώματος Ορκωτών Λογιστών καθιέρωσε στην ουσία την εφαρμογή του εξωτερικού ελέγχου, αν και ο θεσμός δε λειτούργησε άμεσα. Το 1948 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ Ελλάδας και της Διοίκησης της Οικονομικής Συνεργασίας των Η.Π.Α., όπου κλήθηκαν Άγγλοι ορκωτοί λογιστές, και εκδόθηκαν ορισμένες υπουργικές αποφάσεις περί των ορκωτών λογιστών. Το 1955, ψηφίστηκε το Ν.Δ. 3329, Περί συστάσεως Σώματος Ελλήνων Ορκωτών Λογιστών, καθιστώντας το Σώμα Ελλήνων Ορκωτών Λογιστών το κύριο ελεγκτικό σώμα στην ελληνική επικράτεια έως και το 1992².

Αντίστοιχα, το 1985 ιδρύθηκε το Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών ως το αρμόδιο συλλογικό όργανο για την πραγματοποίηση εσωτερικού ελέγχου στην Ελλάδα, αποτελούμενο από 7μελές διοικητικό συμβούλιο και μέλη πτυχιούχους ανωτάτων σχολών τα οποία ασκούσαν το επάγγελμα του εσωτερικού ελεγκτή.

¹ Καζαντζής, Χ. (2006), *Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος*, Business Plus, Αθήνα.

² Σχαλέκη, Ε. (2008), *Εσωτερικός Έλεγχος και Παραποίηση Οικονομικών Καταστάσεων που Συντάσσονται με Βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*, Διπλωματική Εργασία, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Η ελεγκτική καθορίζει το είδος, την έκταση και τον τρόπο εφαρμογής του ελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η νομιμότητα ή και να προληφθούν ενδεχόμενα λάθη ή και καταχρήσεις που τυχόν έχουν λάβει χώρα³.

Σύμφωνα με άλλο ορισμό, η ελεγκτική θεωρείται η επιστήμη, η οποία ασχολείται με τις αρχές και τις μεθόδους άσκησης ελέγχου στη διαχείριση της ξένης περιουσίας, η οποία βρίσκεται υπό λογιστική εποπτεία⁴.

1.3 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ & ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Αντικείμενο της ελεγκτικής αποτελούν συνήθως οι διάφορες οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων ή των οργανισμών των οποίων η κατάρτιση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις λογιστικές αρχές.

Από την άλλη, υποκείμενο του ελέγχου αποτελεί ο ελεγκτής, ο οποίος δύναται να είναι:

- εσωτερικός, δηλαδή να σχετίζεται με την επιχείρηση (ή οργανισμό) που είναι υπό εποπτεία, με σχέση εξαρτημένης ή άλλης μίσθωσης εργασίας
- εξωτερικός, δηλαδή ανεξάρτητος από την επιχείρηση που ελέγχεται. Στην περίπτωση αυτή, εποπτεύει τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης ως ανεξάρτητος από την επιχείρηση⁵.

³ Δήμου, Ν. (2000), *Ελεγκτική I Βασικές Αρχές Γενικής και Τραπεζικής Ελεγκτικής*, Αθήνα.

⁴ Φάκος, Δ. (2007), “Ο Εσωτερικός Έλεγχος και το Συναφές Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου”, Διαθέσιμο στο: <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=5509>

⁵ Φάκος, Δ. (2007), “Ο Εσωτερικός Έλεγχος και το Συναφές Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου”, Διαθέσιμο στο: <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=5509>

Ο εξωτερικός ελεγκτής δε διαθέτει καμία εξάρτηση από την επιχείρηση που ελέγχει, γεγονός το οποίο τον καθιστά αδέσμευτο και ελεύθερο από τα μειονεκτήματα που ενδέχεται να έχει ο εσωτερικός ελεγκτής. Επομένως, μπορεί να προβεί σε αντικειμενικό έλεγχο και να εξάγει χρήσιμα πορίσματα. Παράλληλα, διαθέτει αρκετά πεδία όπου μπορεί να εφαρμόσει έλεγχο, όπως να εξακριβώσει την ορθότητα και την αλήθεια των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων κοκ⁶.

1.4 ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Μερικοί από τους βασικούς στόχους της ελεγκτικής είναι οι ακόλουθοι⁷:

- η ορθή διοίκηση του οργανισμού
- η επίτευξη των επιθυμητών στόχων της διοίκησης του οργανισμού
- η διασφάλιση των μετόχων του οργανισμού
- η πρόληψη ενδεχόμενων λογιστικών λαθών ή και απατών
- η αποκάλυψη και καταστολή λογιστικών λαθών (είτε ακούσιων είτε εκούσιων)
- η εξακρίβωση της ειλικρίνειας και της εγκυρότητας των οικονομικών καταστάσεων του ελεγχόμενου οργανισμού
- η αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων, προκειμένου να διερευνηθεί η πορεία του ελεγχόμενου οργανισμού.

⁶ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

⁷ Τσακλαγκάνος, Α. (2004), *Ελεγκτική*, Θεσσαλονίκη.

1.5 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Η Ελεγκτική Επιστήμη μπορεί να διακριθεί σε⁸:

- Εξωτερική Ελεγκτική, η οποία πραγματοποιείται από τους ορκωτούς ελεγκτές
- Εσωτερική Ελεγκτική η οποία πραγματοποιείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές, που επιλέγονται από τον οργανισμό που ελέγχεται
- Κρατική Ελεγκτική που πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από τους φορολογικούς ελεγκτές.

1.6 ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

Η διάκριση των ελέγχων γίνεται με βάση ορισμένα κριτήρια⁹:

την έκτασή τους

- γενικοί έλεγχοι, λόγω χάρη ετήσιος έλεγχος ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσης
- ειδικοί έλεγχοι, πχ. έλεγχος αποθεμάτων

τον ειδικότερο σκοπό τους

- προληπτικοί έλεγχοι, οι οποίοι πραγματοποιούνται κατά την οικονομική συναλλαγή

⁸ Φλιτούρης, Α. (2007), *Ελεγκτική, Εσωτερικός- Εξωτερικός και Φορολογικός Έλεγχος*, Β' Έκδοση, Θεσσαλονίκη.

⁹ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elktiki_notes.pdf

- κατασταλτικοί έλεγχοι, οι οποίοι πραγματοποιούνται μετά την οικονομική συναλλαγή, με σκοπό να αποκαλυφθούν ενδεχόμενες παραλείψεις

τη διάρκεια τους

- μόνιμοι ή διαρκείς έλεγχοι, οι οποίοι λαμβάνουν χώρα σε όλη την διάρκεια της οικονομικής συναλλαγής
- τακτικοί ή περιοδικοί έλεγχοι, οι οποίοι λαμβάνουν χώρα ανά τακτά χρονικά διαστήματα
- έκτακτοι ή περιστασιακοί

τον ελεγκτή

- εσωτερικοί έλεγχοι, οι οποίοι πραγματοποιούνται από τον ίδιο τον οργανισμό
- εξωτερικοί έλεγχοι, οι οποίοι πραγματοποιούνται από ελεγκτές που δεν έχουν κάποια σχέση με τον οργανισμό που ελέγχεται

τους στόχους και την ομάδα πληροφοριών

- οικονομικός έλεγχος, ο οποίος ενδιαφέρεται για την εγκυρότητα και την κανονικότητα της λογιστικής και οικονομικής πληροφορίας
- διαχειριστικός έλεγχος, ο οποίος κυρίως διερευνά το κατά πόσο ένας οργανισμός χρησιμοποιεί τους διαθέσιμους πόρους του με οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο¹⁰

¹⁰ Αναρτημένο στο: http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/prfaudits_gr/prfaudits_gr?OpenDocument, (Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας), Ημερομηνία ανάκτησης: 9/3/2013.

με βάση πού δίνει έμφαση ο πραγματοποιούμενος έλεγχος¹¹

- χρηματοοικονομικός έλεγχος, ο οποίος ελέγχει την εγκυρότητα και την αποτελεσματικότητα της μέτρησης και της παρουσίασης των διάφορων χρηματοοικονομικών μεγεθών και αποτελεσμάτων του εποπτευόμενου οργανισμού
- λειτουργικός έλεγχος, ο οποίος ελέγχει κατά πόσο μια λειτουργία εφαρμόζεται σύμφωνα με δεοντολογικά ή επιστημονικά κριτήρια και κανονισμούς
- έλεγχος αποδοτικότητας, ο οποίος διερευνά εάν πραγματοποιούνται τα επιθυμητά αποτελέσματα
- έλεγχος συμμόρφωσης, παραδείγματος χάρη έλεγχος του οργανισμού για συμμόρφωσή του στους όρους χρήσης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας
- ειδικοί έλεγχοι, οι οποίοι δεν ανήκουν σε καμία άλλη κατηγορία ελέγχων.

Συνήθως, οι περισσότεροι έλεγχοι συνδυάζονται ή συμπληρώνει ο ένας έλεγχος τον άλλον, με σκοπό την εξαγωγή ορθών και έγκυρων αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων.

¹¹ Γιαννούλης, Ι. (-), “Έσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εξωτερικός είναι ο έλεγχος ο οποίος εφαρμόζεται από ειδικούς, οι οποίοι χαρακτηρίζονται για τον ακέραιο χαρακτήρα τους και την άρτια επιστημονική τους κατάρτιση και εμπειρία. Οι ελεγκτές αυτοί οφείλουν να μην έχουν καμία σχέση ούτε υπαλληλική εξάρτηση από τον ελεγχόμενο οργανισμό. Στην Ελλάδα, ο εξωτερικός έλεγχος εφαρμόζεται από τους ορκωτούς λογιστές.

Σύμφωνα με άλλον ορισμό, εξωτερικός έλεγχος ορίζεται ως η συστηματική εργασία που πραγματοποιείται από έναν επαγγελματία ελεγκτή, ο οποίος είναι ανεξάρτητος από τον εποπτευόμενο οργανισμό και προσπαθεί να αποκτήσει, καθώς και να αξιολογήσει με αντικειμενικότητα τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία θα τον οδηγήσουν στη διαμόρφωση της επαγγελματικής του γνώμης αναφορικά με την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των λογιστικών καταστάσεων του οργανισμού που ελέγχει¹².

2.2 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο εξωτερικός έλεγχος που πραγματοποιείται από τους ορκωτούς λογιστές έχει μεγάλη χρησιμότητα για τους εξής λόγους:

¹² Παπάς, Α. (1999), *Εισαγωγή στην Ελεγκτική*, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.

- το πόρισμα που προκύπτει από τον εξωτερικό έλεγχο του οργανισμού θεωρείται αντικειμενικό και παρέχει αξιοπιστία στις οικονομικές καταστάσεις του οργανισμού που ελέγχεται
- αποκαλύπτονται ή προλαμβάνονται ή καταστέλλονται λάθη που πραγματοποιούνται είτε ακούσια είτε εκούσια
- βεβαιώνεται η ειλικρίνεια και η εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων του οργανισμού που ελέγχεται
- πιστοποιείται η πιστοληπτική ικανότητα και γενικά η πορεία του οργανισμού
- ενημερώνονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι, π.χ. προμηθευτές, δανειστές, μέτοχοι ΚΟΚ.

2.3 ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι μέθοδοι με τις οποίες διενεργείται ο δειγματοληπτικός εξωτερικός έλεγχος είναι οι εξής¹³:

- οριζόντιος έλεγχος
- κάθετος έλεγχος

Στον οριζόντιο έλεγχο, η διαδικασία ξεκινάει από τον έλεγχο των δικαιολογητικών έως τον έλεγχο του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως της επιχείρησης. Δηλαδή, η σειρά των διαδικασιών ελέγχου έχει ως εξής¹⁴:

1. δικαιολογητικά
2. αναλυτικά ημερολόγια
3. αναλυτικά καθολικά

¹³ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

¹⁴ Φλιτούρης, Α. (2007), *Ελεγκτική, Εσωτερικός- Εξωτερικός και Φορολογικός Έλεγχος*, Β’ Έκδοση, Θεσσαλονίκη.

4. γενικό συγκεντρωτικό ημερολόγιο γενικό καθολικό
5. Ισοζύγια αναλυτικών καθολικών
6. ισοζύγιο μηνών
7. Οριστικό ισοζύγιο Γενικού καθολικού
8. Γενική εκμετάλλευση
9. ισολογισμός
10. αποτελέσματα χρήσεως.

Η αντίστροφη κατεύθυνση ονομάζεται κάθετος έλεγχος και η σειρά των διαδικασιών έχει ως ακολούθως¹⁵:

1. αποτελέσματα χρήσεως
2. ισολογισμός
3. Γενική εκμετάλλευση
4. Οριστικό ισοζύγιο Γενικού καθολικού
5. ισοζύγιο μηνών
6. Ισοζύγια αναλυτικών καθολικών
7. γενικό καθολικό
8. γενικό συγκεντρωτικό ημερολόγιο
9. αναλυτικά καθολικά
10. αναλυτικά ημερολόγια
11. δικαιολογητικά.

2.4 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ορισμένες από τις τεχνικές ελέγχου που εφαρμόζει ο ελεγκτής, προκειμένου να συγκεντρώσει σημαντικά στοιχεία, με σκοπό να διαμορφώσει τη γνώμη του για την

¹⁵ Φλιτούρης, Α. (2007), *Ελεγκτική, Εσωτερικός- Εξωτερικός και Φορολογικός Έλεγχος*, Β' Έκδοση, Θεσσαλονίκη.

ακρίβεια και την ειλικρίνεια των οικονομικών στοιχείων της ελεγχόμενης επιχείρησης, είναι οι εξής¹⁶:

- επιτόπιος έλεγχος και αυτοψία των στοιχείων οποιασδήποτε μορφής
- επαλήθευση των λογαριασμών και των λογιστικών εγγραφών
- επιβεβαίωση των υπολειπόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων
- δειγματοληπτικός έλεγχος
- εξέταση της πορείας των λογιστικών μεθόδων με αντίστροφο τρόπο, δηλαδή, από τις λογιστικές καταστάσεις στα αρχικά παραστατικά
- πραγματοποίηση συνεντεύξεων με πρόσωπα από την ελεγχόμενη επιχείρηση
- εξέταση και παρακολούθηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στην επιχείρηση.

2.5 ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Η χρήση των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών προσφέρει πολλά οφέλη στην επιχείρηση, όπως:

- η εγκυρότητα των οικονομικών της καταστάσεων
- η βελτίωση του εσωτερικού της ελέγχου
- η αποτελεσματικότερη οργάνωση
- η αύξηση του κύρους της ελεγχόμενης επιχείρησης
- τα πλεονεκτήματα Ανωνύμων Εταιρειών που αναφέρονται στο άρθρο 37α του Κ.Ν 2190/1920¹⁷.

¹⁶ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

¹⁷ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/to-epagelma-tou-οελ/πλεονεκτήματα>, Ημερομηνία ανάκτησης: 13/3/2013.

Σύμφωνα με το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών «για τις επιχειρήσεις, οι οποίες, υποχρεωτικώς ή προαιρετικώς, χρησιμοποιούν Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, το μετά τον έλεγχο δυνάμενο να εκδοθεί ειδικό πιστοποιητικό που αναφέρεται στο ποσό των καταβληθέντων μισθών και ημερομισθίων και στις αποδοχές εν γένει του απασχοληθέντος προσωπικού, απαλλάσσει τις επιχειρήσεις οιοδήποτε επανελέγχου επί του σημείου τούτου εκ μέρους ασφαλιστικού οργανισμού»¹⁸.

Οι ελληνικές ανώνυμες εταιρείες που δεν υποβάλλονται σε υποχρεωτικό έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, δύνανται να εκλέγουν τους τακτικούς ελεγκτές λογιστές τους. Σε αυτή την περίπτωση, η κοινοπραξία ελεγκτών έχει το δικαίωμα να διορίζει μόνο έναν Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή με σκοπό να διενεργήσει τακτικό έλεγχο¹⁹.

¹⁸ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/to-epaggelma-tou-oe/πλεονεκτήματα>, Ημερομηνία ανάκτησης: 13/3/2013.

¹⁹ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/to-epaggelma-tou-oe/πλεονεκτήματα>, Ημερομηνία ανάκτησης: 13/3/2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

3.1 Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η εξέλιξη της λειτουργίας του ελεγκτικού επαγγέλματος στη χώρα μας χωρίζεται σε 3 περιόδους, οι οποίες είναι οι εξής²⁰:

- από το 1920, όπου το Σώμα Ορκωτών Λογιστών ξεκινάει να λειτουργεί έως και το 1956. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο έλεγχος στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών παρέμενε ακόμα τυπικός
- από το 1957 έως το 1992, περίοδος όπου το επάγγελμα των ελεγκτών οργανώθηκε και λειτούργησε στη χώρα, έχοντας τη μορφή της υποχρεωτικής ένωσης επαγγελματιών Ελεγκτών, τα μέλη της οποίας ασκούσαν δημόσιο λειτούργημα
- από το 1993 και μετά, όπου συστήνεται το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και οι ελεγκτικές εταιρείες ξεκινούν να λειτουργούν.

3.2 ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών, οι θεμελιώδεις αρχές του ελεγκτικού επαγγέλματος είναι οι ακόλουθες²¹:

²⁰ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/σχετικά-με-το-σοελ/ιστορικό?showall=&limitstart=>, Ημερομηνία ανάκτησης: 23/3/2013.

- οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές πρέπει να έχουν αυξημένα επαγγελματικά προσόντα
- οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές πρέπει να έχουν πλήρη προσωπική και επαγγελματική ανεξαρτησία (από εταιρείες)
- οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές πρέπει να εφαρμόζουν τις αρχές της διαφάνειας και της υπευθυνότητας, προκειμένου τα πορίσματά τους να είναι αξιόπιστα
- οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές πρέπει να εκτελούν το ελεγκτικό τους έργο ακολουθώντας πιστά τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα και την τρέχουσα εσωτερική και Κοινοτική νομοθεσία.

3.3 ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ιδρύθηκε το έτος 1992 το Προεδρικό Διάταγμα 226/1992 (ΦΕΚ 120/1992 Α')²². Αποτελεί ΝΠΔΔ και σκοπό έχει την εποπτεία της διαχείρισης των οικονομικών όλων των δημόσιων και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής που έχουν. Τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών είναι άτομα, τα οποία ασκούν τα εποπτικά τους καθήκοντα ακολουθώντας την αρχή της διαφάνειας και της υπευθυνότητας. Το γεγονός αυτό καθιστά τα πορίσματά τους έγκυρα και αξιόπιστα. Τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα του.

Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών αποτελείται από:

- τους Ορκωτούς Ελεγκτές
- τους Επίκουρους Ορκωτούς Ελεγκτές

²¹ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/to-επάγγελμα-του-οελ/εισαγωγή#θεμελιώδεις-αρχές>, Ημερομηνία ανάκτησης: 23/3/2013.

²² Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr/el/σχετικά-με-το-σοελ/ιδρυτικός-νόμος>, Ημερομηνία ανάκτησης: 23/3/2013.

- τους Δόκιμους Ορκωτούς Ελεγκτές
- τους Ασκούμενους Ορκωτούς Ελεγκτές.

Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών έχει τα εξής όργανα²³:

- Εποπτικό Συμβούλιο
- Γενική Συνέλευση
- Εκτελεστική Γραμματεία
- Πειθαρχικό Συμβούλιο
- Επιστημονικό Συμβούλιο.

Πέρα από το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών, στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περί τις 30 ελεγκτικές εταιρείες. Παράλληλα, ελεγκτικές υπηρεσίες παρέχονται και από μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, όπως η Ernst and Young, η Deloitte and Touche, η Moore Stephens κ.ά.

3.4 ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ο Ορκωτός Ελεγκτής, κατά τη διάρκεια του ελέγχου που πραγματοποιεί στην επιχείρηση, αξιολογεί εάν και κατά πόσο τα στοιχεία που είναι καταγεγραμμένα στα λογιστικά βιβλία (καθώς και σε άλλες πηγές) είναι έγκυρα, αξιόπιστα και επαρκή, μέσα από²⁴:

- τη μελέτη και την αξιολόγηση των λογιστικών συστημάτων καθώς και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει η εποπτευόμενη επιχείρηση
- τον έλεγχο και την επαλήθευση των λογιστικών πράξεων και των υπολοίπων των λογαριασμών της επιχείρησης

²³ Αναρτημένο στο: <http://www.soel.gr>, Ημερομηνία ανάκτησης: 23/3/2013.

²⁴ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

Οι μέθοδοι που εφαρμόζει ο ελεγκτής για να συλλέξει στοιχεία, προκειμένου να εξάγει ασφαλή και έγκυρα πορίσματα, είναι οι ακόλουθες²⁵:

- Εξέταση, που είναι η μέθοδος με την οποία ο ελεγκτής εξετάζει όλα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ή του οργανισμού που ελέγχει.
- Επιθεώρηση, όπου ο ελεγκτής εξετάζει τα τεκμήρια, προκειμένου να εξακριβώσει τη γνησιότητα και αυθεντικότητά τους
- Επιβεβαίωση, όπου ο ελεγκτής επιβεβαιώνει τα στοιχεία που έχει συλλέξει κατά τη διαδικασία ελέγχου της επιχείρησης, αφού λάβει γραπτώς από μια εξωτερική πηγή την απόδειξη γνησιότητας των εξεταζόμενων στοιχείων
- Παρατήρηση, όπου ο ελεγκτής παρατηρεί και καταγράφει τις δραστηριότητες που εφαρμόζει η επιχείρηση ή ο οργανισμός που βρίσκεται υπό έλεγχο
- Έρευνα, η οποία πραγματοποιείται μέσα από την εφαρμογή συνεντεύξεων και την υποβολή γενικών και ειδικών ερωτήσεων στα αρμόδια στελέχη του εποπτευόμενου οργανισμού
- Σύγκριση, όπου ο ελεγκτής προβαίνει σε σύγκριση των δεδομένων του εποπτευόμενου οργανισμού με τα αντίστοιχα δεδομένα που αναμένονται να λάβουν χώρα
- Συμφωνία, όπου επιβεβαιώνονται ορισμένες εγγραφές ή χρηματικά ποσά από ανεξάρτητες σειρές. Παραδείγματος χάρη, το χρηματικό ποσό που βρίσκεται στις καταθέσεις όψεως του εποπτευόμενου οργανισμού θα πρέπει να είναι σύμφωνο με το υπόλοιπο της μηνιαίας κατάστασης της τράπεζας όπου βρίσκονται οι καταθέσεις αυτές.

²⁵ Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

3.5 ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μετά τη διενέργεια ελέγχου, οι Ορκωτές Λογιστές προβαίνουν στη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου, στην οποία καταγράφουν τα πορίσματά τους και τα κάνουν γνωστά στους μετόχους, τους πιστωτές, στα στελέχη της εποπτευόμενης επιχείρησης καθώς και στο ευρύ κοινό. Η έκθεση ελέγχου διακρίνεται σε²⁶:

- εκτενής έκθεση ελέγχου, η οποία αφορά κατά κύριο λόγο στη διοίκηση της επιχείρησης
- σύντομη έκθεση ελέγχου, η οποία γίνεται γνωστή και στο ευρύ κοινό.

Εν συντομία, μια έκθεση ελέγχου που συντάσσεται από τον ορκωτό λογιστή πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία²⁷:

- εάν ο ελεγκτής έχει συλλέξει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την εξαγωγή ασφαλών και αξιόπιστων πορισμάτων
- εάν η εποπτευόμενη επιχείρηση τήρησε τα σωστά βιβλία και στοιχεία
- εάν η ετήσια έκθεση συμφωνεί με τους ετήσιους λογαριασμούς της επιχείρησης
- εάν στους ετήσιους λογαριασμούς απεικονίζονται τα πραγματικά στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων της επιχείρησης
- εάν οι ετήσιοι λογαριασμοί της επιχείρησης ακολουθούν τους κανόνες του εταιρικού δικαίου

²⁶ Ευρωπαϊκή Ένωση, (1996), *Πράσινο Βιβλίο, ο Ρόλος, η Θέση και η Ευθύνη του Ορκωτού Λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αναρτημένο στο: http://europa.eu/documents/comm/green_papers/pdf/com96_338_el.pdf

²⁷ Ευρωπαϊκή Ένωση, (1996), *Πράσινο Βιβλίο, ο Ρόλος, η Θέση και η Ευθύνη του Ορκωτού Λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αναρτημένο στο: http://europa.eu/documents/comm/green_papers/pdf/com96_338_el.pdf

- εάν ο ελεγκτής εφαρμόσε τη διαδικασία ελέγχου ακολουθώντας τους κανόνες που αφορούν στο λογιστικό έλεγχο.

Στο παράρτημα που ακολουθεί, δίνεται ένα παράδειγμα έκθεσης στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «PAPER AXON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για το έτος 2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Στις 18 Οκτωβρίου του 2009, ο πρώην πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου ανακοινώνει τη «μαύρη τρύπα» στο έλλειμμα, η οποία εκτιμάται πάνω από 12%. Το επιτόκιο των ελληνικών ομολόγων αγγίζει το 4,59%. Περίπου 2 μήνες μετά, ακολουθούν υποβαθμίσεις της ελληνικής οικονομίας από οίκους αξιολόγησης, αυξάνοντας τα spreads των ελληνικών ομολόγων.

Στις 14/2/2010, ξεκινάει το πρώτο πακέτο λιτότητας με πάγωμα μισθών και περικοπές επιδομάτων των δημοσίων υπαλλήλων. Στις 3 Μαρτίου ανακοινώνεται το δεύτερο, πιο σκληρό πακέτο μέτρων λιτότητας, με αυξήσεις φόρων και μειώσεις μισθών, επιδομάτων και συντάξεων της τάξης έως και 30%. Στις 23/4/2010, η κυβέρνηση καλεί επίσημα την Ευρωζώνη και το ΔΝΤ. Στις 2/5/2010, οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης συμφωνούν στο δανεισμό της Ελλάδας με 110 δισ. ευρώ για 3 χρόνια, με αντάλλαγμα ένα τρίτο, σκληρότερο πρόγραμμα λιτότητας 30 δισ. ευρώ²⁸.

Στις 14/1/2011, τα ελληνικά ομόλογα υποβαθμίζονται στην κατηγορία «σκουπίδια», ενώ στις 15/4/2011 ανακοινώνονται μέτρα λιτότητας ύψους 78 δισ. ευρώ ως το 2015 και πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων 50 δισ. ευρώ. Στις 21/7/2011 αποφασίζεται η χορήγηση δεύτερου πακέτου διάσωσης με κούρεμα του ελληνικού χρέους 21% και διεύρυνση της βοήθειας στα 158 δισ. ευρώ. Στις 20/10/2011 εγκρίνεται το νέο πακέτο λιτότητας σε πολυνομοσχέδιο, ενώ η έκτακτη σύνοδος της Ευρωζώνης διευρύνει το

²⁸ Πετρόπουλος, Μ. (2012), “Τριάντα + Ένα «στιγμιότυπα» από την ελληνική περιπέτεια”, *Εφημερίδα Επενδυτής, Ένθετο Οικονομία*, Αρ. Φύλλου 26, Σελ. 12-13.

PSI στο 50% και το πακέτο βοήθειας στα 178 δισ. ευρώ. Στις 5/11/2011, συμφωνείται ο σχηματισμός κυβέρνησης με πρωθυπουργό το Λουκά Παπαδήμο²⁹.

Στις 9/2/2012 συμφωνούνται νέες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις με αντάλλαγμα το νέο δανεισμό, δηλαδή για το δεύτερο μνημόνιο, το οποίο στις 12/2 ψηφίζεται. Στις 9/3/2012 ολοκληρώνεται η διαπραγμάτευση για το PSI με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο 95,7%. Ακολουθούν 2 εκλογικές αναμετρήσεις σε διάστημα 2 μηνών, όπου ακολουθεί η συμφωνία για σχηματισμό τρικομματικής κυβέρνησης υπό τον Αντώνη Σαμαρά. Στις 5/7/2012 ξεκινούν οι διαπραγματεύσεις της κυβέρνησης με την τρόικα για το νέο πακέτο μέτρων ύψους 11,5 δισ. ευρώ³⁰.

Στις 24/7/2012 ξεκινάει νέος γύρος διαπραγματεύσεων με την τρόικα, προκειμένου να χορηγηθεί στη χώρα μας η δόση των 31,5 δισ. που έπρεπε να είχε εκταμιευθεί ένα μήνα πριν. Στις 8/10/2012 συνεδριάζει το Eurogroup στο Λουξεμβούργο, όπου γίνονται ανακοινώσεις περί προόδου της ελληνικής οικονομίας³¹. Στις 13/12/2012, το Eurogroup εγκρίνει την αποδέσμευση του ποσού των 34,4 δισεκατομμυρίων ευρώ για την Ελλάδα.

4.2 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα είναι το διογκωμένο χρέος, σε συνδυασμό με το μεγάλο έλλειμμα και τη χαμηλή

²⁹ Πετρόπουλος, Μ. (2012), “Τριάντα + Ένα «στιγμιότυπα» από την ελληνική περιπέτεια”, *Εφημερίδα Επενδυτής, Ένθετο Οικονομία*, Αρ. Φύλλου 26, Σελ. 12-13.

³⁰ Πετρόπουλος, Μ. (2012), “Τριάντα + Ένα «στιγμιότυπα» από την ελληνική περιπέτεια”, *Εφημερίδα Επενδυτής, Ένθετο Οικονομία*, Αρ. Φύλλου 26, Σελ. 12-13.

³¹ Αρλαπάνου, Ε. & Τσαχάκη, Κ. (2012), “Το χρονικό της κρίσης 2009 - 2012”, *Εφημερίδα: Η Ημερησία*, Αναρτημένο στο: <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26509&subid=2&pubid=112935188>, Ημερομηνία ανάκτησης: 8/3/2012.

ανταγωνιστικότητα, επιτρέποντας στη χώρα μας να δανειστεί από τις διεθνείς χρηματαγορές μόνο σε πολύ υψηλό επιτόκιο³².

Η χρηματοοικονομική κρίση επέφερε σημαντικό πρόβλημα ρευστότητας στην ελληνική οικονομία. Πιο αναλυτικά, μειώθηκε η πιστοληπτική ικανότητα, με εμφανή αδυναμία πρόσβασης της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές για τη χρηματοδότησή της. Παράλληλα, η ελληνική οικονομία σημείωσε συρρίκνωση της δραστηριότητάς της, ενώ το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 4,5%, όπως και η εγχώρια κατανάλωση.

Επιπλέον, επλήγη η ικανότητα των τραπεζών να χορηγούν πιστώσεις στην πραγματική οικονομία, με αποτέλεσμα την περιορισμένη ρευστότητα του συστήματος και τη δημιουργία συνθηκών πιστωτικής ασφυξίας³³.

Παράλληλα, το ποσοστό ανεργίας εκτινάχθηκε σε 26,4%, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Δεκέμβριο του 2012 και οι άνεργοι έχουν ξεπεράσει το 1.261.000. Στην ηλικιακή ομάδα 15 έως 24 ετών το ποσοστό ανεργίας ανέρχεται στο 54,2%³⁴. Παράλληλα, το ποσοστό φτώχειας στη χώρα μας παραμένει σταθερά σε υψηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει η Eurostat, φτωχό θεωρείται ένα άτομο όταν το ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημά του βρίσκεται κάτω από το 60% του διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος των κατοίκων της χώρας στην οποία ζει³⁵.

Σήμερα, στην Ελλάδα υπάρχουν πάνω από 2,2 εκατομμύρια άνθρωποι οι οποίοι βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας μεταξύ των οποίων 439.000 παιδιά. Το

³² Meghir, C., Vayanos, D. & Vettas, N. (2010), “The economic crisis in Greece: A time of reform and opportunity”, [Online] <http://greekeconomistsforreform.com/wp-content/uploads/Reform.pdf>, Ημερομηνία ανάκτησης: 8/3/2012.

³³ Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, (2010), *Μελέτη: Η μορφολογία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση: οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις, Βασικά Συμπεράσματα της Μελέτης*, Αθήνα.

³⁴ Νίκας, Σ. (2012), “Στο 25,1% το ποσοστό ανεργίας”, Διαθέσιμο στο: http://www.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_kathremote_1_11/10/2012_465616, Ημερομηνία ανάκτησης: 8/3/2013

³⁵ Διαθέσιμο στο: <http://www.ineobservatory.gr/analyseis-kai-stoicheia/parsousiash-kai-analysh-statistikon-stoixeiwn/ti-prepei-na-gnwrizete-gia-th-ftwcheia-sthn-ellada/to-pososto-ftwcheias-paramenei-stathera-yphlo-sthn-ellada-tis-teleytaies-dyo-dekaeties/>, Ημερομηνία ανάκτησης: 8/3/2013.

ποσοστό της παιδικής φτώχειας στην Ελλάδα αγγίζει το 23%, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται στο 20,5%. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Unicef, τουλάχιστον 23% των παιδιών που μένουν στην Ελλάδα υποφέρουν από έλλειψη βασικών αγαθών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της Ευρώπης ανέρχεται στο 20,5%. Επιπρόσθετα, αρκετοί είναι οι ανήλικοι οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στη θέρμανση και υποσιτίζονται³⁶.

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας, κατά τη διάρκεια της περιόδου 2009 - 2012, η επενδυτική προσπάθεια μειώθηκε δραματικά, καθώς οι καθαρές συνολικές επενδύσεις έπεσαν στο περίπου -6% του ΑΕΠ, ενώ σημειώνεται μεγάλη απώλεια του παραγωγικού δυναμικού της χώρας. Επιπρόσθετα, από το Μάρτιο του 2010 έως και τον Ιανουάριο του 2013, πολλές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις έλαβαν χώρα, περιλαμβάνοντας μεγάλες περικοπές στις αποδοχές και τα επιδόματα, νομοθετικές μεταρρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις και αυξήσεις σε φόρους³⁷.

4.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Αρχικά, κρίνεται απαραίτητο να παταχθεί η διαφθορά και η φοροδιαφυγή. Για το λόγο αυτό προτείνονται αρκετά μέτρα, μερικά από τα οποία είναι τα εξής³⁸:

- πρόστιμα για διεφθαρμένους δημόσιους υπαλλήλους και φοροφυγάδες
- καταγραφή των εσόδων και των εξόδων των δημόσιων επιχειρήσεων σε πραγματική ώρα σε κεντρικό σύστημα του Υπουργείου Οικονομικών

³⁶ Μπουγιούκος, Γ. & Φασούλης, Β. (2012), *Έκθεση: Η κατάσταση των παιδιών στην Ελλάδα 2012*, Ελληνική Εθνική Επιτροπή Unicef.

³⁷ Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (2012), *Ετήσια Έκθεση 2012: Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση*. Αθήνα.

³⁸ Meghir, C., Vayanos, D. & Vettas, N. (2010), “The economic crisis in Greece: A time of reform and opportunity”, [Online] <http://greekeconomistsforreform.com/wp-content/uploads/Reform.pdf>, Ημερομηνία ανάκτησης: 8/3/2013.

- απόδοση κινήτρων για καλύτερη απόδοση των δημόσιων υπαλλήλων
- μείωση της γραφειοκρατίας και απλοποίηση των θεσμικών πλαισίων
- μεγαλύτερη κρατική εποπτεία σε όλους τους δημόσιους οργανισμούς.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο συνεχώς αυξανόμενος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων καθώς και η διεθνής οικονομική κρίση που διανύουμε τα τελευταία χρόνια καθιστούν ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη οι επιχειρήσεις να εφαρμόζουν ορθές πρακτικές για την εξασφάλιση των κερδών τους, αποφεύγοντας να προβαίνουν σε διάφορα οικονομικά σκάνδαλα.

Η αποφυγή τέτοιων σκανδάλων καθιστά απαραίτητη την εφαρμογή εξωτερικού ελέγχου σε διάφορες επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς κρίνει την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των οικονομικών στοιχείων που παρουσιάζουν οι διάφορες επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό, επιβάλλεται ο ελεγκτής που εφαρμόζει εξωτερικό έλεγχο να είναι απόλυτα ανεξάρτητος από την επιχείρηση που εποπτεύει και να διαθέτει την κατάλληλη γνώση και εμπειρία. Τα πορίσματα των ορκωτών ελεγκτών είναι υπεύθυνα και αξιόπιστα και συμβάλλουν στην ενίσχυση του κύρους των εποπτευόμενων επιχειρήσεων.

Τα οφέλη που προκύπτουν από τον εξωτερικό έλεγχο είναι η εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων που παρουσιάζει ο εποπτευόμενος οργανισμός, η βελτίωση του εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει, η αποτελεσματικότερη οργάνωσή του και η αύξηση του κύρους του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρλαπάνου, Ε. & Τσαχάκη, Κ. (2012), “Το χρονικό της κρίσης 2009 - 2012”, *Εφημερίδα: Η Ημερησία*, Αναρτημένο στο: <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=26509&subid=2&pubid=112935188>

Γιαννούλης, Ι. (-), “Εσωτερικός έλεγχος και εταιρική διακυβέρνηση”, *Σημειώσεις στο μάθημα Ελεγκτική*, Τμήμα Λογιστικής, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Αναρτημένο στο: http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/elegtiki/Elektiki_notes.pdf

Δήμου, Ν. (2000), *Ελεγκτική Ι Βασικές Αρχές Γενικής και Τραπεζικής Ελεγκτικής*, Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Ένωση, (1996), *Πράσινο Βιβλίο, ο Ρόλος, η Θέση και η Ευθύνη του Ορκωτού Λογιστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αναρτημένο στο: http://europa.eu/documents/comm/green_papers/pdf/com96_338_el.pdf

Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (2012), *Ετήσια Έκθεση 2012: Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση*. Αθήνα.

Καζαντζής, Χ. (2006), *Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος*, Business Plus, Αθήνα.

Μπουγιούκος, Γ. & Φασούλης, Β. (2012), *Έκθεση: Η κατάσταση των παιδιών στην Ελλάδα 2012*, Ελληνική Εθνική Επιτροπή Unicef.

Νίκας, Σ. (2012), “Στο 25,1% το ποσοστό ανεργίας”, Διαθέσιμο στο: http://www.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_kathremote_1_11/10/2012_465616

Παπάς, Α. (1999), *Εισαγωγή στην Ελεγκτική*, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.

Πετρόπουλος, Μ. (2012), “Τριάντα + Ένα «στιγμιότυπα» από την ελληνική περιπέτεια”, *Εφημερίδα Επενδυτής, Ένθετο Οικονομία*, Αρ. Φύλλου 26, Σελ. 12-13.

Σχαλέκη, Ε. (2008), *Εσωτερικός Έλεγχος και Παραποίηση Οικονομικών Καταστάσεων που Συντάσσονται με Βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*, Διπλωματική Εργασία, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τσακλαγκάνος, Α. (2004), *Ελεγκτική*, Θεσσαλονίκη.

Φάκος, Δ. (2007), “Ο Εσωτερικός Έλεγχος και το Συναφές Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου”, Διαθέσιμο στο: <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=5509>

Φλιτούρης, Α. (2007), *Ελεγκτική, Εσωτερικός- Εξωτερικός και Φορολογικός Έλεγχος*, Β' Έκδοση, Θεσσαλονίκη.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Meghir, C., Vayanos, D. & Vettas, N. (2010), “The economic crisis in Greece: A time of reform and opportunity”, [Online] <http://greekeconomistsforreform.com/wp-content/uploads/Reform.pdf>.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://www.ineobservatory.gr/analyseis-kai-stoicheia/parsousiash-kai-analysh-statistikon-stoixeiwn/ti-prepei-na-gnwrizete-gia-th-ftwcheia-sthn-ellada/to-pososto-ftwcheias-paramenei-stathera-ypshlo-sthn-ellada-tis-teleytaies-dyo-dekaeties/>

http://www.audit.gov.cy/audit/audit.nsf/prfaudits_gr/prfaudits_gr?OpenDocument,

(Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας)

<http://www.soel.gr/el/to-epaggelma-tou-οελ/πλεονεκτήματα>

<http://www.soel.gr/el/σχετικά-με-το-σοελ/ιστορικό?showall=&limitstart=>

<http://www.soel.gr/el/to-epaggelma-tou-οελ/εισαγωγή#θεμελιώδεις-αρχές>

<http://www.soel.gr/el/σχετικά-με-το-σοελ/ιδρυτικός-νόμος> (Σώμα Ορκωτών
Ελεγκτών Λογιστών)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παράρτημα αυτό ακολουθεί ένα παράδειγμα έκθεσης ορκωτού λογιστή στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «PAPER AXON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για το έτος 2011.

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «PAPER AXON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «PAPER AXON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2011, την κατάσταση αποτελεσμάτων και τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και το σχετικό προσάρτημα.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και τις διατάξεις των άρθρων 42α έως και 43γ του κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που η

διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής θέματα:

1. Για καθυστερούμενες απαιτήσεις συνολικού ποσού ευρώ 360.000 περίπου που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς του Ενεργητικού ΔΠ.1. “Πελάτες:, ΔΠ.3α “Επιταγές εισπρακτέες”, ΔΠ.3β “Επιταγές σε καθυστέρηση” και Δ.Π.10 “Επισφαλείς – Επίδικοι πελάτες και χρεώστες”, η εταιρεία δεν έχει σχηματίσει ισόποση πρόβλεψη, για την κάλυψη πιθανής απώλειας που ενδεχόμενα θα προκύψει από τη μη είσπραξή τους. Ο μη σχηματισμός της απαιτούμενης πρόβλεψης έχει ως συνέπεια, η αξία των απαιτήσεων, τα αποτελέσματα χρήσης και τα Ίδια Κεφάλαια την 31.12.2011 να εμφανίζονται αυξημένα κατά ευρώ 300.000 περίπου.

2. Κατά της εταιρείας, έχουν εκδοθεί αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με τις οποίες έχει υποχρεωθεί η εταιρεία να καταβάλει συνολικά ποσό ευρώ 50.000 περίπου. Κατά των αποφάσεων αυτών έχουν ασκηθεί από την εταιρεία εφέσεις, το αποτέλεσμα των οποίων δεν μπορεί να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών, που προβλέπονται από την Ελληνική Νομοθεσία (κωδ. Ν. 2190/1920 και ΕΓΛΣ), δεν έχει σχηματισθεί πρόβλεψη ποσού ευρώ 50.000 περίπου για την κάλυψη αυτής της ενδεχόμενης ζημιάς, με συνέπεια τα αποτελέσματα χρήσης και τα Ίδια Κεφάλαια να εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα.

3. Δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για πρόσθετου φόρους και προσαυξήσεις σε σχέση με την ανέλεγκτη φορολογικά χρήση 2010.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο ‘Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη’, οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «PAPER AXON ANΩNYMH EMΠOPIKH EISAGΩΓIKH KAI BΙOMHXANIKH ETAIPEIA» κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Λογιστικά Πρότυπα που προδιαγράφονται από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και τις διατάξεις των άρθρων 42α έως και 43γ του κωδ. Ν. 2190/1920.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 21 Ιουνίου 2012

Ο ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΜΠΙΛΛΙΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Α.Μ. ΣΟΕΛ 14011

ΗΒΡ ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Ε.Π.Ε.

ανεξάρτητο μέλος της MORISON INTERNATIONAL

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ 81, Ν. ΙΩΝΙΑ, Τ.Κ. 142 31

Α.Μ. 152

An independent member of
Morison International